

- **варіант б)** - живлення ВПОС забезпечується від зовнішнього джерела живлення. В такому випадку, необхідне прокладання ще одного провідника, але при цьому встановлення ВПОС не впливає на максимальну кількість компонентів в США.

4.6 Реєстрація (приписка) сповіщувача в СПСА можлива в автоматичному або ручному режимі. При автоматичному пошуку СПСА формує список з усіх змонтованих компонентів, після чого, використовуючи підсилену індикацію, їх необхідно розподілити в зони. При ручній приписці використовується ідентифікатор (серійний номер) сповіщувача, що записаний на фірмовій етикетці сповіщувача. Для ручної приписки необхідно обрати зону та задати ідентифікатори сповіщувачів, які фізично змонтовані в даній зоні. СПСА виконає пошук за вказаними ідентифікаторами. Детально процедура реєстрації описується в настанові щодо встановлення СПСА «Тірас-А», яка доступна на сайті www.tiras.ua.

5 ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

При експлуатації проводиться технічне обслуговування згідно таблиці 2.

Таблиця 2 - Перелік робіт при проведенні технічного обслуговування сповіщувача

№	Найменування робіт	Періодичність
1	Зовнішній огляд щодо наявності механічних ушкоджень	При отриманні повідомлення про несправність
2	Очищення від пилу	1 раз на 6 місяців або при отриманні відповідного повідомлення (див. п 3.4)
3	Профілактична перевірка та очищення контактної групи	Один раз на рік

5.2 Очищення сповіщувача необхідно виконувати в наступній послідовності:

- *крок 1:* від'єднати сповіщувач від бази;
- *крок 2:* очистити сповіщувач від бруду й пилу щіткою або продувши повітрям з тиском до 3 кг/см² протягом 1 хв;

- *крок 3:* контактну групу (для з'єднання з контактами бази) плати сповіщувача протерти бяззю, просоченою спиртом (проводиться 1 раз в рік).

При сильному забрудненні сповіщувача, наприклад, після порушення строків огляду, або за високої запиленості повітря, а також у випадках, якщо після очищення сповіщувача з'являються хибні спрацьовування, необхідно виконати такі дії:

- зняти верхню кришку, відтиснувши затискачі (поз.1);
- використовуючи викрутку роз'єднати зачіпки 2 шт. (поз. 2) і втримуючи нижню частину оптичної системи, зняти її верхню кришку (поз. 3);

- зняти захисну сітку (поз.4);

- ретельно очистити захисну сітку й оптичну систему зсередини щіткою або продути повітрям з тиском до 3 кг/см²: категорично не допускається наявність пилу, ворсу в системі;

- зібрати сповіщувач у зворотному порядку.

При розбиранні сповіщувача слід дотримуватися обережності при роботі із затискачами для збереження їх від поломки, а також необхідно забезпечити контакт сітки з заземлюючим провідником на друкованій платі.

6 ЦІЛІСНІСТЬ ТА КОМПЛЕКТНІСТЬ

Після розпакування сповіщувача необхідно провести його зовнішній огляд, переконавшись у відсутності механічних ушкоджень, і перевірити комплектність, яка повинна відповідати таблиці 3.

Таблиця 3 - Комплектність сповіщувача

Найменування	Позначення	Кількість
Сповіщувач СПД-А	AA3Ч.425212.002	1
База СП-Тірас-Б		1
Паспорт	AA3Ч.425212.002 ПС	1

Примітка При груповому пакуванні один паспорт на 10 сповіщувачів

7 ВІДОМОСТІ ПРО ДЕКЛАРАЦІЇ ВІДПОВІДНОСТІ ТЕХНІЧНИМ РЕГЛАМЕНТАМ ТА СЕРТИФІКАТІ

Сповіщувач відповідає вимогам всіх обов'язкових технічних регламентів, а саме:

- Технічний регламент з електромагнітної сумісності обладнання;
- Технічний регламент обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні.

Сертифікат відповідності вимогам стандартів серії ДСТУ EN 54 виданий Державним центром сертифікації ДСНС України.

Система Управління Якістю ТОВ «Тірас-12» сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015.

Повний текст декларацій про відповідність технічним регламентам та сертифікати доступні на веб-сайті за адресою: www.tiras.ua.

8 СВДІЧЕННЯ ПРО ПРИЙМАННЯ

Сповіщувачі відповідають вимогам нормативно-технічних документів і визнані придатними для експлуатування. Дата приймання (печатка) зазначена на останній сторінці паспорта.

9 ГАРАНТІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА РЕМОНТ

ТОВ «Тірас-12» (далі - виробник) гарантує відповідність сповіщувача вимогам чинних нормативно-технічних документів протягом гарантійного строку експлуатації при виконанні умов транспортування, експлуатації та зберігання.

Гарантійний строк експлуатації - 36 місяців та діє з дати продажу, вказаної нижче або в інших супровідних

документах (договір купівлі-продажу, видаткова накладна, чек та інше). Якщо не надано документ, що підтверджує дату продажу продукції - гарантійний період обчислюється від дати виготовлення продукції.

(дата продажу) (підпис продавця)

М.П.

Ремонт виробу виконується виробником. Безкоштовному ремонту підлягають вироби, в яких не закінчився термін дії гарантійних зобов'язань і які експлуатувалися відповідно до супровідної документації. Для ремонту виріб висилають разом з документом, в якому вказано дату продажу, та з листом, у якому повинні бути зазначені: характер несправності, місце експлуатування, контактний телефон особи з питань ремонту.

Інформацію про транспортування та зберігання, обмеження відповідальності розміщено на веб-сайті: www.tiras.ua в розділі «Підтримка».

Утилізація виробів проводиться відповідно до чинного законодавства.

10 КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

У разі виникнення запитань, звертайтеся:

Відділ продажів: market@tiras.ua

Технічна підтримка: support@tiras.ua

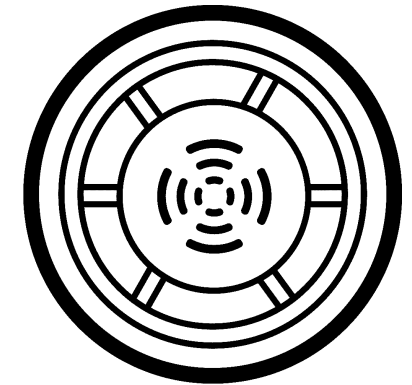
Гарантійне та післягарантійне обслуговування:

otk@tiras.ua

Телефони (багатоканальні):

+38 (067) 564-73-75

+38 (095) 282-76-90

Паспорт

СПОВІЩУВАЧ ПОЖЕЖНИЙ ДИМОВИЙ АДРЕСНИЙ СПД-А

Серійний номер:

Версія ПЗ: SPD-5

ТОВ «Тірас-12»

Україна, м. Вінниця,

2-й пров. Хмельницьке шосе, 8

Більше інформації на сайті
tiras.ua

Даний паспорт призначений для вивчення конструкції, роботи та правил експлуатації сповіщувача пожежного димового адресного «СПД-А» (далі – сповіщувач).

Сповіщувач призначений для виявлення в закритих приміщеннях будівель і споруд диму на ранній стадії виникнення пожежі і формування повідомлення про пожежу. За типом належить до димових точкових розсіяного світла. Сповіщувач оснащено вбудованим ізолятором короткого замикання

Сповіщувач відповідає вимогам ДСТУ EN54-7 та ДСТУ EN54-17.

1 ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

АМР/АПР – адресний модуль/пристрій розширення;

АПК – адресна панель керування;

КЗ – коротке замикання;

СПСА – система пожежної сигналізації адресна «Тірас-А»;

ППКП – прилад приймально-контрольний пожежний;

ВПОС – вносний пристрій оптичної сигналізації;

ША – шлейф адресний.

2 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ТА ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Технічні характеристики сповіщувача наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Технічні характеристики сповіщувача

Параметр	Значення
Діапазон напруг живлення (в ША), В	18 – 28
Струм споживання у всіх режимах, мА, не більше	1
Чутливість, дБ/м	0,05 – 0,2
Діапазон робочих температур, °С	-10 + 55
Габаритні розміри, мм, не більше:	
- ширина	101
- висота	55
Маса, кг, не більше	0,15
Середній строк експлуатації, років	10
Ступінь захисту, що забезпечує корпус	IP30
Параметри ізолятора короткого замикання	
Напруга в ША, В, не більше	30
Напруга в ША, В, не менше	18
Робочий струм через ізолятор, А	0,25
Напруга розмикання ізолятора, В, не більше	8,8
Напруга відновлення ізолятора, В, не більше	9,0
Струм витоку (струм з боку замикання), мА, не більше	5
Прохідний опір ізолятора, Ом, не більше	0,1

2.2 Індикація режимів роботи

Сповіщувач має 4 режими роботи світлодіодного індикатора:

- черговий режим – світлодіодний індикатор блимає зеленим кольором 1 раз на 8 с;

- режим підсиленої індикації (в черговому режимі) – світлодіодний індикатор блимає зеленим кольором 2

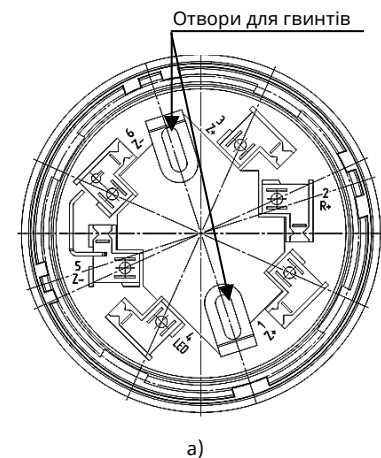
рази з інтервалом 4 с. Цей режим використовується для візуальної ідентифікації сповіщувача на місці його розташування;

- режим «Несправність» – світлодіодний індикатор блимає червоним кольором 2 рази на 4 с. Цей режим індикації формується при забрудненні димової камери, з одночасним виведенням на АПК повідомлення про несправність сповіщувача, див. п. 3.4;

- режим «Пожежа» - світлодіодний індикатор блимає червоним кольором безперервно з періодом 0,5 с. Сповіщувач повертається в черговий режим після одержання сигналу скидання від ППКП «Тірас-А», за умови відсутності перевищення концентрації диму в приміщенні, що охороняється.

3. БУДОВА І ПРИНЦИП РОБОТИ

3.1 Сповіщувач комплектується базою (рисунок 1).

Пази для введення провідників в базу

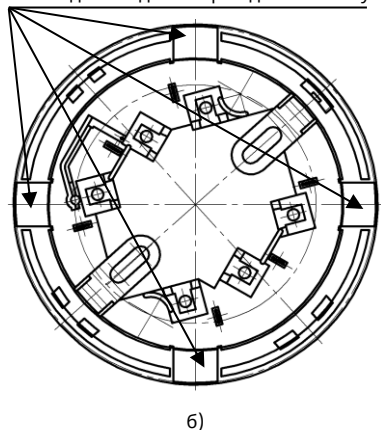

Рисунок 1 – База сповіщувача
а) вигляд бази з боку встановлення сповіщувача
б) вигляд бази з боку монтажу на поверхню

Для приєднання сповіщувача до бази, необхідно накласти сповіщувач на базу, з невеликим зусиллям притиснути до бази, повернути за годинникову стрілкою і після просідання в базу повернути до упору. Для від'єднання повторити дії в зворотньому порядку.

3.2 Підключення зовнішніх провідників здійснюється гвинтовими з'єднаннями, розташованими на контактних пластинах бази.

3.3 Після подання живлення на сповіщувач, індикатор сповіщувача починає блимати зеленим кольором 1 раз на 8 с, що сигналізує про правильне підключення живлення й перехід сповіщувача в черговий режим.

3.4 В черговому режимі сповіщувач періодично вимірює фон димової камери з метою визначення рівня забруднення димової камери та обчислює середнє значення. У випадку, коли одержане середнє значення фону димової камери перевищує запрограмоване в пам'ять сповіщувача, формується та передається повідомлення на ППКП про несправність, сповіщувач переходить у режим індикації «Несправність», ППКП виводить повідомлення про несправність сповіщувача на АПК.

3.5 Якщо в одному сповіщувачі в кільцевому ША спрацює ізолятор короткого замикання, то зберігається працездатність усіх адресних компонентів, підключених до ША.

4. МОНТУВАННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЯ (ПРИПИСКА) СПОВІЩУВАЧА

4.1 Для встановлення сповіщувача необхідно базу від'єднати від сповіщувача (рисунок 1) та закріпити її на стелі приміщення за допомогою дюбелів або гвинтів. Провідники в базу заводять через спеціальні пази. **Перед введенням провідників в базу необхідно обов'язково зняти зовнішню ізоляцію. Не допускаються перекоси та деформування бази. Не допускаються перекоси сповіщувача в базі.** Монтювання бази сповіщувача проводиться лише на **плоску поверхню**, для запобігання перекосам при затягуванні гвинтів. У випадку коли це неможливо, необхідно встановлювати базу на плоску підставку.

4.2 Не рекомендується встановлювати сповіщувач в приміщеннях, де виробляють або зберігають борошно, комбікорми, інші продукти і матеріали з підвищеним виділенням пилу. На час проведення в приміщенні ремонтно-будівельних робіт для запобігання потрапляння в сповіщувачі будівельного пилу їх рекомендується знімати або використовувати спеціальні захисні ковпачки (входять до комплексу сповіщувачів).

4.3 Підключення сповіщувачів необхідно виконувати згідно схеми, наведеної на рис. 2. Призначення контактів на рис. 2 (в дужках вказано позначення контактів на базі):

- 5 (Z-) та 6 (Z-) – контакти лінії «-» ША (ізолятор короткого замикання). **Комутація лінії «->» ША відбувається в сповіщувачі. Якщо сповіщувач в базі відсутній, в цій точці виникає обрив лінії «->» ША;**

- 4 (LED) – контакт виходу для підключення ВПОС;

- 1 (Z+) – контакт лінії «+» ША (живлення сповіщувача).

«Увага!» «Максимальна довжина ША дорівнює 1000 м. При максимальних довжинах ША необхідно використовувати багатожильний кабель з поперечним перерізом жил 0,75 мм² (наприклад ШВВП 2х0,75). При довжині ША до 500 м допускається використання кабелю перерізом 0,5 мм² (наприклад вита пара 2х2х0,8). Головною вимогою до ША є опір: не більше 40 Ом. При обчислюванні можливого максимального опору ША необхідно враховувати, що кожен компонент, обладнаний ізолятором КЗ, додатково вносить опір 0,1 Ом

На рисунку 2 показано схему підключення сповіщувачів до кільцевого ША, у випадку підключення до радіального ША один з кінців (LINE1 або LINE 2) не підключається до АМР/АПР. При використанні радіального ША, необхідно в налаштуваннях АМР/АПР задати параметри згідно настанови щодо експлуатування ААЗ4.425521.007 НЕ АМР/АПР.

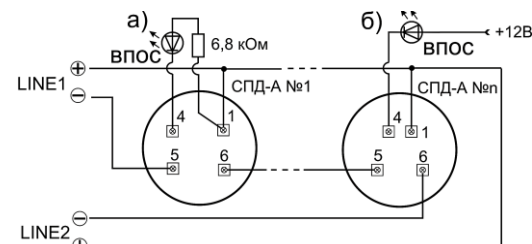

Рисунок 2 – Підключення сповіщувачів до кільцевого ША: а) живлення ВПОС від ША, використовується контакт 1; б) живлення ВПОС від джерела 12 В

4.4 Перед проведенням перевірки працездатності і початком експлуатації сповіщувача необхідно зняти захисний ковпачок.

4.5 Якщо сповіщувач встановлюють у місці, де немає можливості візуально контролювати індикацію режиму роботи сповіщувача, використовують вносний пристрій оптичної сигналізації (ВПОС). Варіанти підключення вносних індикаторів показані на рисунку 2:

- **варіант а)** – живлення ВПОС від ША. При живленні від ША необхідно враховувати струм споживання ВПОС при розрахунку максимальної кількості адресних компонентів в ША: кожен ВПОС збільшує споживання від адресного шлейфу на 3 мА (в результаті зменшується максимальна кількість адресних компонентів, які можна включити в даний ША, на 3 одиниці). Докладніше розрахунок кількості компонентів в ША розглянуто в паспорті на АМР/АПР ААЗ4.425952.008 ПС. Споживання можливо зменшити до 2 мА при використанні обмежувального резистора номіналом 15 кОм, але в цьому випадку необхідно застосовувати ВПОС з підвищеною яскравістю;